

Verslag Overleg Literaire Organisatoren

Datum: **vrijdag 6 maart 2026**

Tijd: **14:00 - 16:00**

Locatie: **FAAR, De Grote Post (Hendrik Serruyslaan 18A, 8400 Oostende)**

Co-voorzitters: **Silke Heusequin & Steven Heene**

Coördinator: **Melissa Dhondt**

Aanwezig: Pim Cornelussen (VONK & Zonen), Lieve Desmet (Huis van de dichter), Sigrid Bousset (Huis van Herman Teirlinck), Dave Van Robays (Poëziecentrum), Roel Van Der Schueren (Literatuur Vlaanderen), Eva Van Remoortel (Vlaamse Auteursvereniging vzw), Vincent Coomans (Bibliotheek Kortrijk, oa Memento / Letterzetter), Pieter Peyskens (Moskos vzw), Hendrik Tratsaert (Passa Porta), Aline Lapeire (deBuren), Arman Erdil (Literatuur Vlaanderen), Zsolt Ficsor (De Letterie), Falke Lambrechts (Villa Verbeelding), Nicolas Leus (KANTL), Mathijs Tratsaert (Flemish Review de la Poëzie), An Leenders (Creatief Schrijven), Ewoud Goethals (Flemish Review de la Poëzie), Maren Vandenhende (Luisterpuntbibliotheek), Athina Syngelakis (De Letterie), Dirk Terryn (Het Lezerscollectief)

Verontschuldigd: Gitt Smans (Verhalenweverij), Ingrid Tiggelovend (Studio Sesam), Leon Verraest, Miksi (SpeakEasy Spoken Word BXL), Dirk Holemans (ecopolis/oikos), Hein Huyghe (dichters van wacht), Lara Rogiers (Literatuur Vlaanderen), Tim Thomaes (dans!dichter!dans!), Elizabeth Ideler Geerts (Grafixx)

1. Voorstellingsronde & goedkeuring notulen 18/12/2025

De notulen van de vorige OLO-vergadering worden zonder opmerkingen goedgekeurd.

2. Gastspreker: Femme van den Berg van VLAM 21

Dit Nederlands platform geldt als verbinder en belangenbehartiger voor vernieuwende literaire organisaties in Nederland: door contacten te organiseren, kennis te delen en de krachten binnen de literaire sector zoveel mogelijk te bundelen. VLAM21 bestaat vijf jaar en telt 20 organisaties die een structurele subsidie ontvangen van het Nederlands Letterenfonds.

Net als bij het OLO worden bijeenkomsten gehouden, maar de werking werd ondertussen ook verder uitgebreid. Er worden concrete projecten georganiseerd rondom thema's die de organisatorische kant belichten. Er werd net een duurzaamheidsonderzoek opgestart: hoe kan je in de literatuursector je organisatie verbeteren op duurzaamheidsgebied. Niet alle 20 organisaties nemen hieraan deel, dus er werd ook gevraagd om na het onderzoek een algemeen advies te formuleren. Eens het zover is, kan dit advies ook gedeeld worden met leden van het OLO.

Dit jaar zal de letterensector voor het eerst meegenomen worden in de cultuurmonitor van de Boekmanstichting (vergelijkbaar met de landschapstekening in Vlaanderen). Hiervoor heeft

VLAM21 twee focusgroepen opgezet: één voor de literaire organisaties en één voor de makers zodat beide kanten worden uitgelicht.

Verder wordt er ook sterk ingezet op kennisdeling: er werd een leernetwerk van programmamakers opgezet. De programmamakers van de literaire organisaties komen een aantal keer per jaar samen: deels intervisie, deels organisatie van verdiepende workshops. Voor die workshops voorziet VLAM21 budget. Het is een klein clubje van 8 programmamakers. Het is niet altijd eenvoudig om iedereen samen te krijgen, dit geldt ook voor de algemene VLAM-vergaderingen. In mei wordt een leernetwerk opgezet voor marketing- en communicatiemedewerkers: geen workshops, maar wel overleg. Daarnaast is er ook een overleg met o.m. Vlaamse organisaties en de Vlaamse & Nederlandse opleidingen over talentontwikkeling.

In Nederland zijn de Letteren een beetje ondergesneeuwd in de cultuursector. Bij lobby vooral ingezet op de Raad van Cultuur en grotere instellingen, ter kennismaking.

Organisaties met een eigen infrastructuur zijn schaars in het literaire veld. Explore the North heeft een eigen zaal, maar worden ook gefinancierd door de podiumkunsten. Als het niet zuiver over de Letteren gaat, wijken organisaties soms uit naar andere fondsen maar dan komen ze vaak terecht bij de overvolle podiumkunsten. Bovendien worden de Letteren op die manier heel nauw gedefinieerd. Er wordt hierover in dialoog getreden met het Letterenfonds: kunnen de grenzen minder strak? Hoe kan je laten zien wat je sector allemaal inhoudt?

VLAM21 is de enige belangenbehartiger van literaire organisaties in Nederland en is representatief voor een deel van het veld. Voorlopig zijn kleinere organisaties nog geen deel van VLAM21. Het lidmaatschap wordt betaald door de leden op basis van omzet. Er worden twee vaste bedragen gehanteerd: 350 euro (klein) en 650 euro (groot). Hiermee wordt het loon van de coördinator betaald (4 uur per week). Voor projecten worden subsidies aangevraagd en meer uren ingeschreven voor de coördinator.

VLAM21 is geen eigen stichting, er is geen bestuur. Administratie deels bij Explore the North, deels bij Wintertuin. Kerngroep van coördinator + drie organisaties: Wintertuin, Explore the North en ILFU. De kerngroep neemt de lobbygesprekken op zich.

Belang van vernieuwing? Sector is steeds meer aan het veranderen, breder en meer mengvormen. Vernieuwing speelt, maar fondsen en financiering lopen hier nog niet volledig met mee. VLAM21 kijkt hoe ze aan deze vernieuwing kunnen bijdragen, door bijvoorbeeld deel te nemen aan een ketentafel (met meerdere clubs) waarbij concrete instrumenten worden ontwikkeld: rekentools voor schrijfp opdrachten en optredens (fair pay), opzetten van loon- en arbeidsvoorwaarden. Het Letterenfonds gebruikt deze rekentool als uitgangspunt.

De link naar de rekentool is [hier](#) terug te vinden.

Wat betreft het publiek: aantal organisaties kennen een sterke groei, ILFU groeit jaarlijks in bezoekersaantallen. Dit is een gevoel dat bij meerdere clubs heerst: een stijgende lijn.

3. Beheersovereenkomst Literatuur Vlaanderen (Arman & Roel)

Op 19 december 2025 keurde de Vlaamse regering de nieuwe beheersovereenkomst met Literatuur Vlaanderen goed. In die beheersovereenkomst, geldig voor vijf jaar, krijgt Literatuur Vlaanderen een toelage van 11,6 miljoen euro voor haar reguliere werking – een status-quo. De komende vier jaar komt daar een budget bij van jaarlijks 2,8 miljoen euro; middelen die gekoppeld worden aan een extra opdracht: de regie door Literatuur Vlaanderen in het kader van 'Ieder kind taalheld', een Vlaams actieplan ter versterking van het Nederlands. Er wordt niet bespaard op werkbeurzen, literaire projecten en organisaties. Het zou wel gevolgen kunnen hebben voor de talentontwikkelingsregeling en andere regelingen.

Voor de subsidieregeling voor literaire projecten en organisaties verandert er niet veel. Dezelfde budgetten: 300.000 EUR (per jaar) voor literaire projecten. In de eerste aanvraagronde werd voor 294.000 EUR aangevraagd, met nog twee rondes te gaan. Er zit dus enorm veel druk op dit budget. **Mogelijke reden?** Het is een heel brede regeling. Voorheen was het bijvoorbeeld enkel mogelijk om voor publieksgerichte evenementen aan te vragen, maar nu is er binnen deze regeling ook steun voor professionaliseringstrajecten. Daarnaast zijn er ook op andere niveaus minder middelen beschikbaar voor culturele projecten waardoor er meer bij LV worden ingediend.

1 april 2027: aanvraag structurele steun voor literaire organisaties (voor een periode van 5 jaar):

- Reglement online in april, niet veel verschil met huidig reglement
- Er is de mogelijkheid om langs te komen voor een gesprek. Met Roel, Arman en één van de commissieleden. Hiervoor dient een conceptnota (focus op artistiek-inhoudelijke aspecten) ingediend te worden: 2 à 3 pagina's. Er zijn twee deadlines voor de conceptnota: **1 september** (gesprek in september-oktober) en **1 januari** (gesprek in januari-februari) Een gesprek is niet verplicht, maar in voorgaande jaren diende iedereen een conceptnota in.
- Belangrijk om het reglement goed door te nemen en de functies af te stemmen met de organisatie & toe te lichten in de conceptnota.
- Beleidsprioriteiten van Literatuur Vlaanderen blijven dezelfde: talentontwikkeling, internationaal perspectief, nieuwe literaire doelgroepen en publieksparticipatie, literaire innovatie, literair ondernemerschap
- Ook de functies waar organisaties op kunnen inzetten blijven dezelfde: (1) creatie en ontwikkeling, (2) presentatie, spreiding en participatie, (3) dienstverlening en ondersteuning, (4) reflectie en kritiek en (5) informatie en documentatie.

In de overeenkomst is er sprake van een nieuwe, bijkomende opdracht: een regierol in het kader van 'Ieder kind taalheld', een actieplan ter versterking van het Nederlands. Er werd hiervoor 11,2 miljoen euro toegekend over een periode van 4 jaar. Met een deel van dit budget wordt een nieuwe leesbevorderingsregeling opgezet. Er is momenteel nog niet zoveel over geweten, maar de regeling wordt ergens in de komende twee maand gepubliceerd. De middelen komen uit onderwijs, maar de focus ligt niet op onderwijs.

Wordt er gewerkt via projectoproepen? Ja, je kan een aanvraag doen, maar die dient te gebeuren door een bibliotheek, organisatoren kunnen dus enkel als partner fungeren. Er zal ook een verdieping komen van de samenwerking met Iedereen Leest, project zoals Boekstart voor kleuters zal uitgerold worden.

Er werd opgemerkt dat in de laatste ronde voor literaire projecten voorstellen zijn ingediend die in de toekomst aansluiting kunnen vinden bij de nieuwe leesbevorderingsregeling, waardoor er eventueel minder druk op de projectenregeling komt te liggen.

Bezorgdheid: grote decentralisatie + veel bibliotheken staan onder druk omwille van besparingen waardoor de kans bestaat dat initiatieven niet van de grond geraken (door o.m. administratieve last).

4. Update vertegenwoordigingen: VRT, BoekenOverleg, De Boon, Boektopia

4.1. Boektopia

Boektopia 2026 zowel in Kortrijk (30/10 – 04/11) als in Antwerpen (10/11-15/11).

Evaluatie afgelopen editie: stijging van de bezoekersaantallen, kinder – en jeugdliteratuur deed het goed, meer publieksbereik in het weekend,...

Hoe kunnen literaire organisaties aanwezig zijn op Boektopia? OLO-podium? Cultuurmarkt?

Boektopia is vragende partij voor interactieve belevingsactiviteiten, niet zozeer podiumpresentaties.

Heersende gevoel is dat de publieksactiviteiten gericht op het literaire eerder weinig publiek aantrekken. Weinig animo om hetzelfde te herhalen dus in geval van deelname, hoe anders participeren/organiseren?

- Wat is de return voor de deelnemende organisatie? Op zoek gaan naar langetermijn, duurzame samenwerking.
- Werken met een open call? Waarbij de literaire organisatoren de call helpen verspreiden (met de garantie van productionele ondersteuning voor makers)
- Werken met andere locaties dan de beurs zelf? Bijvoorbeeld bij boekhandels. Meerdere locaties in de stad betrekken.

Geïnteresseerd om deel te nemen aan de werkgroep Boektopia? Schrijf je [hier](#) in.

4.2. BoekenOverleg

In 2026, of begin 2027, wil het BoekenOverleg opnieuw een **Staat van het Boek** organiseren. Het boekenvak is meer dan een cultureel veld: het is ook een economische sector en een onmisbare behartiger van een geletterde en welvarende maatschappij. Het gaat over letters én cijfers. Het BoekenOverleg wil aantonen dat het loont om te investeren in deze sector. Met vaak beperkte investeringen of eenvoudige maatregelen, kan deze sector een gigantisch verschil maken op cultureel, economisch en maatschappelijk vlak. Of omgedraaid: hier 'een beetje' geld weghalen heeft vaak een gigantische negatieve impact met onvoorziene gevolgen. De bibliotheek kan als *kanarie in de kolenmijn* naar voor geschoven worden: als je de leenvergoeding doorschuift naar het lokale niveau, verliest de bibliotheek aan slagkracht, als je de btw op boeken zou verhogen, verliest de bibliotheek aan slagkracht, als je bespaart op de bovenbouworganisaties die bibliotheken ondersteunen... verliezen die aan slagkracht. De bibliotheek is een plek waar veel problemen uit deze sector samenkomen.

Doel: De urgentie van het probleem tonen en behapbaar maken, zodat duidelijk is dat besparen op boeken en literatuur een breder maatschappelijk en economisch probleem is.

Op het recente Forum BoekenOverleg, meer bepaald op 21 januari 2026, is er alvast een workshop en brainstorm over de Staat van het Boek gehouden. Meer info volgt snel.

4.3. De Boon

Uitreiking van de Boon: 24 maart in Mechelen. De volgende stad is Brugge op 23 maart 2027.

Er worden nieuwe juryleden gezocht, die worden bekendgemaakt op de uitreiking.

Een blijvende zoektocht naar sponsors omwille van ontoereikend budget.

4.4. VRT

Geen update.

Nieuwsbrief VRT Lees Mee (groot bereik): activiteit toevoegen kan [hier](#).

5. Verslag thematafels

De thematafels vormen de inhoudelijke motor van het OLO. Op voorzet van een of meerdere leden wordt een reeks gesprekken ingepland over een relevant, al dan niet urgent onderwerp.

5.1. Thematafel literaire festivals

De thematafel wordt georganiseerd op 9 april. Interesse om deel te nemen? [Schrijf je hier in.](#)

5.2. Thematafel communicatie

Update tijdens volgend overleg

6. Herinnering workshopdag Engaged Peers

Tijdens het Forum BoekenOverleg is er een oproep onder de leden gelanceerd om deel te nemen aan een workshop over grensoverschrijdend gedrag. De workshop, georganiseerd door **Engagement Arts**, vindt plaats op 1 oktober (voor organisatoren) en op 23 september (voor auteurs).

Inschrijven kan [hier](#).

7. Aankondiging van tweede en derde OLO-vergadering in 2026

11 juni 2026 bij Literatuur Vlaanderen, Antwerpen, aansluitend zomerdrink van Literatuur Vlaanderen. Exacte locatie wordt nog gecommuniceerd.

Suggestie voor gast spreker: Rotterdam Festivals

21 september 2026 bij Villa Verbeelding, Hasselt

8. Varia

8.1. Onderzoek publiek Kompas

in samenwerking met de master cultuurmanagement. Hangt samen met de thematafel communicatie.

Het doel is om een publiek Kompas voor Vonk&Zonen te ontwikkelen dat inzicht geeft in zijn publieksgroepen en het model te vertalen naar praktische aanbevelingen voor communicatie, programmering en partnerschappen. Om idealiter erna ook uit te breiden naar andere organisaties zodat er eventueel een gedeeld Kompas kan ontstaan.

In Nederland bestaan culturele doelgroepenmodellen (zoals het model van Rotterdam Festivals), maar in Vlaanderen ontbreekt een contextspecifiek instrument dat literatuur- en muziek- en podiumorganisaties kunnen inzetten.

8.2. Talentontwikkelingstrajecten

Samenkomst van werkgroep waar Femme het reeds over had (zie punt 2). Het gaat over het in kaart brengen van de talentontwikkelingstrajecten. Nu voornamelijk gericht op Nederland, maar kan aangevuld worden met info uit Vlaanderen.

Literatuur Vlaanderen is ook bezig met een evaluatie van de talentontwikkelingsbeurzen, zijn gelijkaardige stappen aan het zetten dus samenzitten om te bekijken of er geen dubbel werk wordt gedaan.

Op 23 mei is er een samenkomst van organisaties die rond talentontwikkeling bezig zijn. OLO en Literatuur Vlaanderen sluiten aan.

Wie kan opgenomen worden in deze lijst? Enkel structureel gesubsidieerde organisaties die bezig zijn rond talentontwikkeling. Wat met kleinere spelers? Momenteel is het doel om een incompleet overzicht samen te stellen omdat het anders te veel wordt en het niet mogelijk is om de lijst voortdurend te updaten.

8.3. OLO-ledenlijst

Er is consensus dat de contactgegevens van OLO-leden onder OLO-leden gedeeld kunnen worden. Wie bezwaar heeft, kan mailen naar overleg@literaireorganisatoren.be

8.4. Artikel Marnix Peeters & Tom Naegels

Artikel: zie bijlage.

De sector en de auteur worden gevisieerd: framing als subsidieslurpers.

Is weerwoord nodig vanuit het OLO? Niet noodzakelijk vanuit OLO.

9. Kalender OLO- leden

Wanneer?	Wie/wat?	Waar?
25 en 26 april	Kamishibai Festival (Verhalenweverij)	Oostende en Hasselt
20 juni	Midzomernacht (Huis van Herman Teirlinck)	Huis van Herman Teirlinck, Beersel
12 – 29 maart	Memento festival	Kortrijk

6 maart	Salon anders dan Fictie (De Letterie + Vonk & Zonen)	FAAR, Oostende
24 mei	ReinAard – de marathon (Behoud de Begeerte)	Bourla, Antwerpen
22 april	Vurrukulluk (Behoud de Begeerte)	Permeke, Antwerpen
30 april	Flip the Script (Vonc & Zonen)	De Studio, Antwerpen
23 mei	Vers Vuur (Vonc & Zonen)	Roma, Antwerpen
september	Sectordag literaire organisaties (VLAM21)	Utrecht, tijdens ILFU
3 – 6 juni	Partner CELA (deBuren)	Brussel
13 - 14 november	Festival: We zullen doorgaan (De Buren)	Antwerpen
21 maart	Play-off De Middenstip (Poeziëcentrum & Creatief Schrijven)	Planet Group Arena, Gent
8 april	Nieuwe Dichter van België	La Bellone, Brussel
	Uitbreiding opleiding schrijversacademie naar Brussel (Creatief Schrijven)	
11 juni	Zomerdrink	Antwerpen
1 april	Deadline literaire uitwisselingen (LV)	
1 mei	Deadline literaire projecten (LV)	
14 maart	infosessie kunstwerkattest & forfaitaire kosten (VAV)	
Tot en met 19 april	Expo / In de Nacht (Villa Verbeelding)	Hasselt
7 mei	Nieuwe expo / Thuis. Wonen in prentenboeken (Villa Verbeelding)	Hasselt
7 maart	Olivier Schrauwen (PassaPorta)	FAAR, Oostende
13 maart	Ocean Vuong: uitverkocht (PassaPorta)	Bozar, Brussel
31 maart	Poeticafe: sarah de koning & dean bowen (PassaPorta)	Café Lord Byron, Brussel
23 april	Boekvoorstelling Ece Temelkuran (PassaPorta)	Flagey, Brussel
Tijdens Gentse Feesten	Zomerlief gaat vreemd (KANTL)	Gent
13 mei	Boekvoorstelling rond Paul Nougé (Flemish Review de la Poëzie)	Middelbare school in Brussel
18 mei	Literaire filmscreenings (Flemish Review de la Poëzie)	Cinema OFFOff, Gent

Juli en augustus	Gegidste wandeling met aandacht voor bekende, maar ook ondergewaardeerde auteurs (Flemish Review de la Poëzie)	Brussel
4 april	Te gast bij Vers van het Mes (Lezerscollectief)	deBuren, Brussel
26 maart	Frits van Oostrom en Tom Lanoye	Bergen
19 mei	Aperitiefgesprek met Tom Lanoye	Mirage festival, Brugge

Creatief Schrijven: warme oproep voor steun. Creatief Schrijven is één van de negen organisaties in de sector amateurkunsten. Zware besparingen. **Open brief ondertekenen kan [hier](#).**

Volgende OLO-overleg: 11 juni 2026 – noteer alvast die datum!